

RAZVOJNI SVET KOHEZIJSKE REGIJE VZHODNA SLOVENIJA

Trubarjeva 11, 2000 Maribor

T: 01 400 34 42
F: 01 400 32 02
E: gp.mgrt@gov.si
www.mgrt.gov.si

Številka: **3030-3/2013/**
Datum: 16. 6. 2014

Zadeva: ZAPISNIK 5. REDNE SEJE RAZVOJNEGA SVETA KOHEZIJSKE REGIJE VZHODNA SLOVENIJA

Peta redna seja Razvojnega sveta kohezijske regije Vzhodna Slovenija (v nadaljnjem besedilu: svet), je potekala v torek, 3. junija 2014, s pričetkom ob 12,00 uri in zaključkom ob 15,00 uri v Novem mestu v sejni sobi Podjetniškega inkubatorja Podbreznik, Podbreznik 15, 8000 Novo Mesto.

Prisotni člani sveta: Slavko Petovar, Bojan Vogrinčič, Andrej Čas, Marijana Cigala, Roman Lesjak, Mojca Kert, Tomo Garantini, dr. Ivan Žagar, mag. Janez Kramberger, dr. Štefan Čelan, Janko Kos, mag. Branko Kidrič, Janez Jazbec, Vojko Tomšič, Marko Rupar, Boštjan Požar, Miran Stanko, Darko Gorišek, Alojz Muhič, mag. Mojca Špec Potočar, Mojca Čemas Stjepanovič, Tomaž Kordiš.

Ostali prisotni: Alenka Šesek, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, prof. dr. Karin Stana Kleinschek, Univerza Maribor, Mojca Tancer Verboten, Univerza Maribor, Mladen Kraljić, Leo Kremžar, Skupnost občin Slovenije, Jožica Povše, Društvo za razvoj slovenskega podeželja, Marko Jesih, Danica Svete, Karmen Sonjak, Martin Bratanič, RRA Posavje, Nataša Šterban Bezjak, RRA Posavje, Nataša Šerbec, RRA Posavje, Tanja Vintar, RASG d.o.o., RRA Koroška, Mitja Sankovič, RRA Mura, Andreja Kert, državna sekretarka, Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (v nadaljnjem besedilu: SVRK), Marjana Dermelj, SVKR, Marko Drofenik, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu MGRT), mag. Duška Radovan, MGRT, Snežana Čanak, MGRT, Rado Klančar, MGRT, mag. Igor Strmšnik, sekretar sveta, MGRT.

Sejo sveta je vodil predsednik dr. Ivan Žagar. Ugotovil je, da so prisotni predstavniki vseh 8 razvojnih regij in da je od skupno 40 članov sveta prisotnih 22 članov. Svet je sklepčen.

V razpravi o dnevnem redu je predstavnik MGRT obvestil člane sveta, da je MGRT umaknil iz obravnave predlog Uredbe o spremembi uredbe o razvojnem svetu kohezijske regije in predlagal umik te točke iz dnevnega reda. Člani sveta so soglasno sprejeli naslednji dnevni red:

1. sprejem dnevnega reda,
2. pregled dosedanjega dela in potrditev zapisnika četrte redne seje,
3. potrditev nabora razvojnih potreb kohezijske regije Vzhodna Slovenija,
5. problematika Programa razvoja podeželja 2014–2020,
6. razno.

SKLEP 1: Sprejme se dnevni red.

Ad 2:

Izvajanje sklepov četrte redne seje je predstavil sekretar sveta mag. Igor Strmšnik. Sklepi so bili izvedeni oziroma od točke 3 dalje niso bili oblikovani, ker je med sejo svet postal nesklepčen. Kot je bilo dogovorjeno, so se v delo sveta aktivno vključile regionalne razvojne agencije.

SKLEP 2: Potrdi se zapisnik četrte redne seje.

Sklep je bil sprejet soglasno.

Ad 3:

Pri točki 3 so člani sveta z naknadno po pošti prejeli gradivo regionalnih razvojnih agencij: »Razvojne potrebe regij vzhodne kohezijske regije 2014–2020 glede na Operativni program, april 2014«.

To gradivo je uvodoma predstavila Nataša Šerbec, RRA Posavje.

Pri prvi prednostni osi (Mednarodna konkurenčnost raziskav, inovacij in tehnološkega razvoja v skladu s pametno specializacijo za večjo konkurenčnost in ozelenitev gospodarstva) je bilo evidentiranih 34 projektov v skupni vrednosti 432.382.206 evrov. Pri tej prednostni osi bo pomembna umestitev v Strategijo pametne specializacije. Glede tega je bilo opozorjeno, da iz praktično vseh regionalnih razvojnih programov izhaja razvojna specializacija v turizmu, les in živilko predelovalno industrijo.

Pri drugi prednostni osi (Povečanje dostopnosti do informacijsko komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti) je bilo evidentiranih 5 projektov v skupni vrednosti 54.130.340 evrov.

Pri tretji prednostni osi (Dinamično in konkurenčno podjetništvo za zeleno gospodarsko rast) je bilo evidentiranih 56 projektov v skupni vrednosti 717.887.445 evrov in 2 regijska projekta nacionalnega pomena v skupni vrednosti 1.017.362.100 evrov (večji del gre za povratna sredstva). Področja, ki bi jih bilo treba dodatno umestiti v operativni program na podlagi evidentiranih razvojnih potreb so: poslovna in razvojna infrastruktura, logistične cone, poslovne, obrtne cone, turistična infrastruktura (turizem gospodarska panoga), mladinski športni turizem, podporne aktivnosti regionalnih destinacijskih organizacij, večji poudarek start-up podjetništvu, večji poudarek podpornem okolju za podjetništvo.

Pri četrti prednostni osi (Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja) znaša skupna vrednost projektov na podlagi evidentiranih razvojnih potreb 743.588.788 evrov in se nanaša na 40 projektov. Predlogi manjkajočih področij, ki jih je potrebno umestiti na podlagi evidentiranih razvojnih potreb: trajnostna nadomestna gradnja / novogradnja skoraj nič-energijskih stavb, nadgradnja energetske oskrbe regije za potrebe gospodarstva, ukrepe trajnostne mobilnosti razširiti in ne omejiti samo na urbana območja (podprti prek mehanizma CTN), izgradnja infrastrukture za urejanje mirujočega prometa v manjših mestih, investicije v izgradnjo celovitega regijskega kolesarskega omrežja ipd., regijska celostna prometna strategija, ki vključuje širše zaledje urbanih območij in naj bi določila nabor ukrepov trajnostne mobilnosti na nivoju občin in regije.

Pri peti prednostni osi (Prilagajanje na podnebne spremembe – protipoplavni ukrepi – definirane protipoplavne investicije) je bil evidentiran 1 projekt v skupni vrednosti 6.750.000 evrov. Opredeljene so bile tudi potrebe po izvedbi sektorskih ali državnih projektov, predvsem na področju identifikacije in sanacije plazovitih območij, kot tudi izgradnja namakalnih sistemov v primeru sušnih obdobj. Potrebno je dodati še ukrepe za zaščito in reševanje ter identifikacijo in sanacijo posledic po naravnih nesrečah, ki so v zadnjem času kot posledica podnebnih sprememb vse pogostejše. Sredstva solidarnostnega sklada namreč ne zadoščajo.

Pri šesti prednostni osi (Boljše stanja okolja in biotske raznovrstnosti) so bile evidentirane te potrebe:

19 projektov v skupni vrednosti 788.061.796 evrov – vodni sektor

10 projektov v skupni vrednosti 151.409.172 evrov – sektor odpadkov

24 projektov v skupni vrednosti 425.297.319 evrov – biotska raznovrstnost
29 projektov v skupni vrednosti 461.049.430 evrov – izboljšanje urbanega okolja
Skupna vrednost vseh evidentiranih projektov v okviru te osi je 1.825.817.719 evrov.

Predlogi manjkajočih področij, ki jih je potrebno umestiti na podlagi evidentiranih razvojnih potreb:

- vodni sektor: odvajanje in čiščenje odpadnih voda v manjših aglomeracijah (pod 2000 PE), vključno s podporo individualnem reševanju problematike,
- sektor odpadkov: infrastruktura za povečanje deleža ločeno zbranih odpadkov, reševanje zapiranja in sanacije degradiranih površin odlagališč v zapiranju,
- biotska raznovrstnost: turistična infrastruktura in športno rekreacijska ne samo na območjih varstva narave,
- biotska raznovrstnost: turistična infrastruktura in športno rekreacijska ne samo na območjih varstva narave.

Pri sedmi prednostni osi je bil evidentiran en projekt v vrednosti 51.426.991 evrov. Ostalo predstavljajo državne investicije in ostale potrebe, ki so v pristojnosti države. Nacionalni program razvoja prometa in prometne infrastrukture bo opredelil prioritete ukrepe za izvajanje trajnostne mobilnosti, izgradnji železniške, cestne in pristaniške infrastrukture. Predlogi manjkajočih področij, ki jih je potrebno umestiti na podlagi evidentiranih razvojnih potreb: razvoj prometne/cestne infrastrukture v regijah, 3. razvojna os kot prioriteta celoten del in ne samo južni del, kolesarsko omrežje.

Pri osmi prednostni osi (Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile) je bil evidentiran en regijski projekt nacionalnega pomena v skupni vrednosti 62.228.271 evrov ter 7 projektov v skupni vrednosti 18.6654.100 evrov. Večino ukrepov bodo izvajale institucije na trgu dela. Gre za nadaljevanje uspešnih projektov iz te finančne perspektive.

Pri deveti prednostni osi (Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine, aktivno staranje in zdravje) je bilo evidentiranih 70 projektov v skupni vrednosti 564.170.063 evrov. Predlogi manjkajočih področij, ki jih je potrebno umestiti na podlagi evidentiranih razvojnih potreb:

- sofinanciranje investicij v osnovno zdravstvo in spremljajoče infrastrukture, dostop do rekreacijskih storitev,
- vlaganje v rekreacijsko infrastrukturo, infrastruktura v romskih naseljih,
- vzpostavitev infrastrukturnih pogojev za izvajanje novih inovativnih metod in konceptov obravnave različnih ranljivih skupin in zdravstvenih tveganj.

Pri deseti prednostni osi (Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost) je bilo evidentiranih 47 projektov v skupni vrednosti 138.406.530 evrov in 2 regijska projekta nacionalnega pomena v skupni vrednosti 60.280.989 evrov. Predlogi manjkajočih področij, ki jih je potrebno umestiti na podlagi evidentiranih razvojnih potreb:

- investicije v izobraževalno infrastrukturo,
- vzpostavitev konkretnih programov za prenos znanja in inovacij iz šolskega sistema v gospodarstvo.

Pri enajsti prednostni osi (Pravna država, izboljšanje institucionalnih zmogljivosti, učinkovita javna uprava, podpora razvoju NVO ter krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev) so evidentirani 4 projekti v skupni vrednosti 3.850.000 evrov in dva regijska projekta nacionalnega pomena v skupni vrednosti 195.000.000 evrov. Predlogi manjkajočih področij, ki jih je potrebno umestiti na podlagi evidentiranih razvojnih potreb:

– predlaga se vzpostavitev finančnega mehanizma za podporo izvajanj manjših projektov NVO na regionalnem / lokalnem nivoju.

Pri prednostni osi 12 (Tehnična pomoč) so predlogi manjkajočih področij, ki jih je potrebno umestiti na podlagi evidentiranih razvojnih potreb naslednji: priprava regionalnih projektov za programiranje, prenos nalog na regionalno raven za uspešnejše izvajanje sistema kohezijske politike in boljšega črpanja sredstev, sofinanciranje podpornih aktivnosti pri izvajanju regionalnih razvojnih programov, podpreti projekte s področja prostorskega načrtovanja, tako državne kot regionalne, sofinanciranje priprave dokumentacije za večje infrastrukturne projekte, izvajanje načela partnerstva (capacity building).

Vse ugotovljene potrebe po 12 prednostnih oseh skupaj znašajo 4.557.848.183 milijonov evrov in bistveno presegajo razpoložljiva sredstva v operativnem programu. Vendar pa je treba upoštevati, da EU sredstva niso edini možni vir financiranja. Vsekakor pa je finančno strukturo operativnega programa treba približati ugotovljenim potrebam.

Iz regionalnih razvojnih programov izhaja tudi velika podpora novemu mehanizmu CLLD, ki omogoča integracijo oz. t.i. multisektorski pristop, temelječ na širokem krogu parterjev, ki zastopajo lokalne interese. Slovenija bi morala del sredstev ESRR in ESS nameniti tudi za izvajanje programa CLLD. Evidentirani so bili ti primeri potrebnih naložb:

- izgradnja lokalne infrastrukture – izgradnja RČN in MČN; odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda lokalnega pomena,
- izgradnja oz. rekonstrukcija vaških vodovodov z vodohrani; urejanje brežin, kalov, ribnikov,
- dvig prehranske samooskrbe v regiji (izgradnja, obnova in oprema lokalnih tržnic; lokalne operacije trženje s ciljem ohranjanja biotske diverzitete; izgradnja večnamenskih centrov,
- urejanje vaških jeder, objektov kulturne dediščine, mostičkov,
- socialni programi na podeželju – projekti socialnega podjetništva, ustvarjanja novih delovnih mest z medgeneracijskim sodelovanjem programov na podeželju, ustvarjanje novih delovnih mest na podeželju, medgeneracijsko sodelovanje.

Po razpravi so bili oblikovani sklepi.

SKLEP 3 A: Razvojni svet kohezijske regije Vzhodna Slovenija se je seznanil z izhodiščnim naborom razvojnih potreb kohezijske regije Vzhodna Slovenija. Obravnavana matrika razvojnih potreb izraža razvojne prioritete regije se predloži Službi Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, da se do nje opredeli glede na prednostne osi Operativnega programa in Partnerskega sporazuma.

Sklep je bil sprejet soglasno.

SKLEP 3 B: Razvojni svet kohezijske regije Vzhodna Slovenija pričakuje, da bodo pristojne službe vlade pri pripravi Partnerskega sporazuma in Operativnega programa upoštevale razvojne potrebe, ki sledijo iz matrike razvojnih potreb vzhodne kohezijske regije in jih vključila v pogajalska izhodišča z Evropsko komisijo.

Sklep je bil sprejet z 21 glasovi za in enim vzdržanim glasom.

SKLEP 3 C: Matrika razvojnih potreb se uskladi med RRA in Službo Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Usklajenost se predstavi na naslednji seji razvojnega sveta.

Sklep je bil sprejet soglasno.

SKLEP 4: Razvojni svet kohezijske regije Vzhodna Slovenija poziva pristojna ministrstva za izvajanje kohezijske politike (MGRT in MDDSZ) ter programa razvoja podeželja (MKO), da v strateške dokumente, ki se pripravljajo za črpanje sredstev EU v novi finančni perspektivi 2014 – 2020, vključijo izvajanje pristopa CLLD v Sloveniji. V tej smeri se dopolni tudi Partnerski sporazum. Izvajanje CLLD se podpre s sredstvi vseh strukturnih skladov (EKSRP, ESRR, ESS in ESPR), in sicer v višini najmanj 5% sredstev iz vsakega strukturnega sklada. Za pripravo vseh potrebnih strokovnih podlaga za izvajanje pristopa CLLD se ustanovi koordinacijski odbor v katerega bodo imenovani predstavniki vseh treh ministrstev in predstavniki strokovne javnosti imenovani s strani regij. Vse postopke za ustanovitev koordinacijskega odbora izvede strokovna služba MGRT (Sekretariat Razvojnega sveta kohezijske regije Vzhodna Slovenija).

Sklep je bil sprejet soglasno.

Ad 4:

Pri točki 4 so člani sveta z vabilom prejeli gradivo: »Strategija za izvajanje Resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020«. Uvodoma je Društvo za razvoj slovenskega podeželja predstavilo izvajanje LEADER ter njihove pripombe na predlog nove uredbe o izvajanju ukrepa LEADER iz naslova Programa razvoja podeželja 2014–2020. Pripombe so bile v okviru javne razprave v pisni obliki posredovane na MKO.

V nadaljevanju je Alenka Šesek, vodja sektorja za izvajanje programa razvoja podeželja na MKO predstavila stanje pri pripravi PRP in Strategije za izvajanje Resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020. Obe gradivi sta bili predstavljeni javnosti in sta tik pred vladno obravnavo. PRP naj bi bil sredi junija formalno posredovan Evropski komisiji. Neformalno pa je z Evropsko komisijo že bil usklajevan. Na kratko je predstavila program razvoja podeželja in se tudi odzvala na pripombe na izvedbeno uredbo Leader. Uredba je v usklajevanju s socialnimi partnerji, predviden rok za sprejem na Vladi RS pa je do konca junija 2014.

Sledila je razprava, ki se je predvsem osredotočila na vprašanje izvajanja ukrepov razvojne podpore v problemstkih območjih z visoko brezposelnostjo. Ugotovljeno je bilo, da predlog PRP 2014–2020 ne vključuje v zadostni višini sredstev za izvajanje dodatnih ukrepov LEADER na problemstkih območjih z visoko brezposelnostjo po Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja in po »pomurskem razvojnem zakonu«. Obveznost MKO znaša samo za problemstko območje Maribora s širšo okolico 3 milijone evrov, kar je celoten predviden znesek v PRP. Potrebe pa so velike tudi na drugih problemstkih območjih, ki jih je s sklepom določila Vlada RS (Pokolpje, spodnje Zasavje, Pomurje).

Člane sveta je zanimalo tudi stanje pri obdelavi zahtevkov za LEADER iz programskega obdobja 2007–2013, ki močno zamujajo. S strani MKO je bila dana informacija, da je prispelo 105 zahtevkov. Rok je 31. 8. 2014, dodatna komplikacija pa prenos obdelave z ministrstva na AKTRP.

Po razpravi sta bila oblikovana sklepa.

SKLEP 5 A: Razvojni svet Kohezijske regije vzhodna Slovenija pooblašča MGRT kot državni organ pristojen za regionalno politiko in s tem za delovanje RRA, da se z MKO, pristojnim ministrstvom za izvajanje Programa razvoja podeželja 2014 – 2020, uskladi pri pripravi Uredbe o izvajanju ukrepa Leader iz naslova Programa razvoja podeželja Republike Slovenija za obdobje 2014 – 2020 glede 8. člena predlagane Uredbe o izvajanju ukrepa LEADER iz naslova programa razvoja podeželja 2014–2020, ki določa postopke izbora upravljavca lokalne akcijske skupine. Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2), v 19. členu, 3. alineja, med drugimi razvojnimi nalogami države, ki se na regionalni ravni opravljajo v javnem interesu, določa tudi dejavnosti

upravljanja lokalnih akcijskih skupin v okviru ukrepov Leader iz programov razvoja podeželja. To dejavnosti lahko izvajajo RRA po odločitvi pristojnega ministrstva in ob soglasju državnega organa, pristojnega za regionalni razvoj. Razvojni svet Kohezijske regije Vzhodna Slovenija predlaga, da MGRT pripravi soglasje, MKO pa ga upošteva pri nadaljnji pripravi uredbe.

SKLEP 5 B: Razvojni svet Kohezijske regije Vzhodna Slovenija podpira in se strinja s pripombami Društva za razvoj slovenskega podeželja v imenu LAS na predlog Uredbe o izvajanju ukrepa LEADER iz naslova Programa razvoja podeželja 2014–2020. Svet predlaga MKO, da jih ustrezno upošteva pri nadaljnji obravnavi Uredbe.

SKLEP 5 C: MGRT naj medresorsko uskladi z MKO vprašanje izvajanja dodatnih ukrepov razvojne podpore iz programa razvoja podeželja na problemških območjih z visoko brezposelnostjo, ki jih je s sklepom določila Vlada RS ter v Pomurski regiji, kjer je ta obveznost določena s posebnim razvojnim zakonom.

Sklep je bil sprejet soglasno. Za je glasovalo 21. prisotnih članov kajti en član (Štefan Čelan) se je pred to točko opravičil in predčasno zapustil sejo.

Ad 5:

Pod točko razno ni bilo razprave.

Pripravil:
mag. Igor Strmšnik
sekretar sveta

dr. Ivan Žagar
PREDSEDNIK SVETA